

Roll No. _____

230424/564 M

Departmental Accounts Examination for Ministerial Establishment (General)

Paper-1(Works Accounts) for session

Time Allowed:3 Hours

Max .Marks-100

Note:- 1. Attempt all the questions and part of questions must be attempted at one place.

- 2. Reference of relevant Rules/Regulations must be indicated in answers.**
- 3. Missing data if any be assumed but must be indicated in answer.**
- 4. Support your answer with relevant rules/regulations.**

Q-1. (a) Define deposit work and contributory work? What departmental charges are levied on these works? (M-10)

(b) Write a short note on Imprest and Temporary Advance? (M-10)

(ੴ) ਜਮਾ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਦਾਈ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੇ ਵਿਭਾਗੀ ਖਰਚੇ ਲਗਦੇ ਹਨ?

(ਅ) ਇੰਮਪਰੈਸਟ ਅਤੇ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਅਡਵਾਂਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

Q-2 Write a short note on

(a) Administrative Approval

(b) Technical Sanction

(c) Supervision Charges

(d) Transfer of Measurement book from one office to another (M-5*4=20)

(ੴ) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

(ਅ) ਤਕਨੀਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

(ਇ) ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਖਰਚੇ

(ਸ) ਪੈਮਾਈਸ਼ ਬੁਕ ਦੀ ਇਕ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲੀ

P.T.O

Q-3 (a) What is IUT bill and what is the procedure to settle inter unit transactions. (M-10)

(b) Who is exempt from depositing earnest money as per Purchase Regulations? (M-10)

(ੴ) ਆਈ ਯੂ ਟੀ ਬਿਲ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਲਈ ਕੀ ਵਿਧੀ ਹੈ?

(ਅ) ਪਰਚੇਜ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਸਨੂੰ ਜਮਾਨਤੀ ਰਕਮ ਜਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ?

Q 4: (a) Explain two part bid and three part bids as per Works Regulations? (M-10)

(b) Can negotiations be made with all the bidders as per Works Regulations? (M-5)

(c) In what circumstances a tender can be rejected as per Works Regulations? (5)

(ੴ) ਵਰਕਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋ ਭਾਗੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗੀ ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

(ਅ) ਵਰਕਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀ ਸਾਰੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨੈਗੋਸ਼ਿਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

(ੳ) ਵਰਕਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਟੈਂਡਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

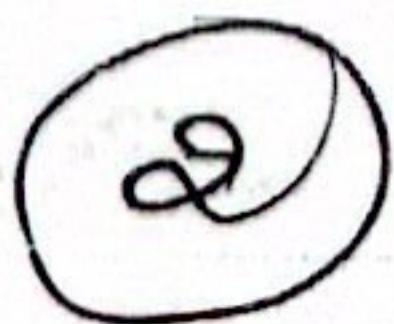
Q5. (a) Briefly explain IWR and its parts? (M-10)

(b) What are the instructions regarding recovery from Private journeys as per Expense Accounting Manual? (M-10)

(ੴ) ਆਈ ਡਬਲਯੂ ਆਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

(ਅ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਸਬੰਧੀ ਐਕਸਪੈਂਸ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਮੈਨੁਅਲ ਅਧੀਨ ਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ?

.....

PAPER-II

Service Rules and Regulations

Ministerial Esstt.

SESSION 04/2024

240424/425 M

ROLL NO _____

Time Allowed : 3 Hours

Max Marks: 100

NOTE:-

1. Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
2. Rough Work should be done on the space provided for the in the answer sheet at Page-2.
3. Missing Data, if any, may be assumed but must be indicated specifically in the answer.
4. Support your answer with relevant rule/ regulation.

Q1 Explain in brief the following :-

a) Define the following terms in brief: **5*2=10 Marks**

- i) Leave Salary
- ii) Presumptive pay of a post
- iii) Honorarium
- iv) Compensation Pension
- v) Transfer

b) What is 'Paternity Leave' Explain Briefly. **5 marks**

c) What Pay and Allowances are admissible on suspension? **5 Marks**

Q1 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ -

a) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ:-

- i) ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਤਨਖਾਹ
- ii) ਪੋਸਟ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਤਨਖਾਹ
- iii) ਮਾਣ ਭੱਤਾ
- iv) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੈਨਸ਼ਨ
- v) ਤਬਾਦਲਾ

b) ਪੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵਾਂ ਕੀ ਹੈ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ

c) ਮੁੱਅੱਤਲੀ ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇਣਯੋਗ ਹਨ?

Q2 (a) In the following cases who is authorized to:-

5*2 = 10 Marks

- i) Sanction the payment of 'Counsel Fees'
- ii) To accept tenders for the execution of works by contract.

b) Comment upon and briefly explain :- 'Entitlement of Enhanced Family Pension payable to the family of a government employee who dies in harness.' **6marks**

c) Explain in brief 'Actual Travel Expenses'?

4 marks

Q2 a) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ:-

- i) 'ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੀਸ' ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ.
- ii) ਠੇਕੇ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਤਾਮੀਲੀ ਲਈ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ.

(b) ਇਸ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :-

'ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿੰਨਾਂ ਦੀ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੇਨਸ਼ਨ ਵਧੀ ਹੋਈ ਦਰ ਤੇ ਮਿਲਣਗੇਗਾ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।'

(c) 'ਅਸਲ ਯਾਤਰਾ ਖਰਚਿਆਂ' ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ?

Q3 a) Miss Ritu posted as AEE in June 2023 has recently got promoted as Sr. Xen. Although she is very happy with her promotion but confused regarding fixation of her pay on her new assignment. She needs your help for fixation of her pay along with calculation. She has opted not to change her date of increment. Pay particulars are as under:-

Basic pay as AAE:- 85200/-

Date of increment :- 01.08.2023

Date of promotion:- 20.06.2023

7 marks

b) Mr Rahul was exempted from producing medical certificate of health on his entry into services of Punjab State Power corporation Limited. In your opinion what could possibly be the reasons for this type of exemption? 6 marks

c) Mr. Govind was appointed in PSPCL on 01.09.2016 in the scale of 10900-34800 +4700 (GP Pre – Re-Revised) and instructions dated 15.01.2015 are not applicable.

Date of Joining 01.09.2016

Pay Band PB-3 (10900-34800)

Grade Pay 4700

Pay Band after Re-Revision PB-3 (10900-34800)

Grade Pay after Re-Revision 5400 as on 01.12.2011.

Initial Pay on GP 4700 17260

Initial Pay on GP 5400 17960

Help him refix his pay in new scales.

7 Marks

Q3 (a) ਜੁਨ 2023 ਵਿੱਚ AEE ਵਜੋਂ ਤਾਈਨਾਤ ਮਿਸ ਰਿਤ੍ਤੁ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ Xen ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਲੜਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਗਣਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ increment ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਮੁਲ ਤਨਖਾਹ AAE ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ :- 85200/-

Increment ਦੀ ਮਿਤੀ :- 01.08.2023

ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ :- 20.06.2023

(b) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿਰਤ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?

(c) ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ PSPCL ਵਿੱਚ 01.09.2016 ਨੂੰ 10900-34800 +4700 (ਪ੍ਰੀ-ਗੀ-ਰਿਵਾਈਜ਼ਡ) ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 15.01.2015 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜ਼ਾਅਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ :- 01.09.2016

ਪੇ ਬੈਂਡ :- PB-3 (10900-34800)

ਗ੍ਰੈਡ ਪੇ :- 4700

ਗੀ-ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇ ਬੈਂਡ :- PB-3 (10900-34800)

01.12.2011 ਨੂੰ ਗੀ-ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰੈਡ ਪੇ :- 5400

GP 4700 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਨਖਾਹ :- 17260

GP 5400 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਨਖਾਹ :- 17960

ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਕੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਕਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

Q4 (a) Can a divorcee daughter be allowed family pension? If yes, then specify in brief the conditions for that. 3 Marks

b) S. Baljit Singh Ji JE is retiring from services of PSPCL on 30.04.2024. He needs to know the amount of pension, Gratuity, Commutation and Leave Encashment he will be getting from PSPCL on retirement based on following particulars:-

Date of retirement 30.04.2024

Date of Birth 16.04.1966

Date of Joining 01.09.1985

Basic Pay 103200/-

DA 39216/-

Leaves at credit 334

He has opted to avail full benefit of commutation. Calculate income tax also, as applicable. 8 Marks

c) Explain the provisions regarding payment of GPF at the credit of employee in case of death. 5 marks

d) What is minimum and maximum rate of subscription of GPF? 4 Marks

(a) ਸ: ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੇਈ 30.04.2024 ਨੂੰ PSPCL ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਗੈਜ਼ਟੀ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਲੀਵ ਐਨਕੈਸ਼ਨ ਮੈਂਟ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ 'ਤੇ PSPCL ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ:

ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ :- 30.04.2024

ਜਨਮ ਮਿਤੀ:- 16.04.1966

ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ :- 01.09.1985

ਮੁੱਢਲੀ ਤਨਖਾਹ :- 103200/-

ਡੀਏ :- 35216/-

EOL 04.04.2003 ਤੋਂ 20.05.2004 ਤੱਕ।

ਬਕਾਇਆ ਛੁਟਿਆਂ - : 334

ਉਸਨੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਪੁਰਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ।

(b) ਕੀ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

(c) ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਖੜੀ GPF ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

d) GPF ਵਿੱਚ ਚੰਦਾ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਦਰ ਕੀ ਹੈ?

Q5 Comment on the following:-

a) A women employee named Dolly has joined the services of PSPCL in the month of July 2023. She has not availed any casual leave since then up-to November 21st 2023. Now, due to her marriage on December 1, 2023 she has applied for sanction of all the casual leaves to her credit in one go. 5 Marks

b) How much TA would be admissible in following cases:- 2.5 *2= 5 Marks

- i) Journey to attend a departmental Enquiry.
- ii) Journey to join First Appointment.

c) During 'Covid Times' the employees who unluckily got infected with the virus were allowed a special kind of leave. What is that leave and conditions for grant of that leave? 5 Marks

d) A 'few employees' named X, Y, Z & E have tried to threaten other employee 'A' of PSPCL and also coerced him to hold strike and protest against him if he does not fix their pay in a wrong manner. Comment whether they can do so? If not then Why? 5 Marks

Q5 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ:-

a) ਡੈਲੀ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੁਲਾਈ 2023 ਵਿੱਚ PSPCL ਦੀਆਂ ਮੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 21 ਨਵੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ, 1 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟਿਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।

b) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਟੀਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:-

- ਵਿਭਾਗੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਯਾਤਰਾ।
- ਮੁਢਲੀ ਨਿਯੁਤੀ ਜਾਮੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯਾਤਰਾ।

c) 'ਕੋਵਿਡ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ?

c) ਐਕਸ, ਵਾਈ, ਜੱਡ ਅਤੇ ਈ ਨਾਮ ਦੇ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਏਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਉਂ?

Departmental Accounts Examination for Ministerial Establishment

Paper-3rd (Revenue Accounts) - Session 4/2024

250424/483 M

Time Allowed: - 3 Hours

1. Attempt all the questions and part of question must be attempted at one place.
2. Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at pg.-2.
3. Missing data if any may be assumed but must be indicated specifically in the answer.
4. Support your answer with relevant Rules/Regulations

Q.1 A) Prepare a Domestic supply bill for the period 20.10.2023 to 19.12.2023 (60 days) from the following data.

Sanction Load	4.820 KW
Consumption	793 units
ED+ IDF+ Municipal Tax	13%+5%+2%
Meter and MCB rent	Rs.11/- per month+ Rs.9/- per month
Cow Cess	2 paisa per unit
Unit rate per month and fixed charges	75 p.m./KW
Up to 100KWH	4.44/kwh
101-300 kwh	6.64/kwh
Above 300 kwh	7.75/kwh

(Marks-12)

B) Write Detail note on Review and payment of Additional Security Consumption.

(Marks-8)

(ਉ) ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮਾਂ 20.10.2023 ਤੋਂ 19.12.2023 (60 ਦਿਨਾਂ) ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਕੈਟਾਗਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦਾ ਬਿਲ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਮੰਜ਼ੂਰ ਸੂਦਾ ਲੋਡ	4.820 ਕਿ.ਵਾ
ਖਪਤ	793 ਯੂਨਿਟਾਂ
ਈਡੀ+ ਆਈਡੀਐਫ+ਮਿਊਨੀਸਿਪਲ ਟੈਕਸ	13%+5%+2%
ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਐਮਸੀਬੀ ਰੈਂਟ	11/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ + 9/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ
ਕਾਊ ਸੈਸ	2 ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ
ਯੂਨਿਟ ਰੇਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਫਿਕਸ ਚਾਰਜਿੰਗ	75 p.m./KW
ਪਹਿਲੇ 100 ਯੂਨਿਟਾਂ ਤਕ	4.44 ਰੁਪਏ
101 ਤੋਂ 300 ਯੂਨਿਟਾਂ ਲਈ	6.64 ਰੁਪਏ
300 ਯੂਨਿਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ	7.75 ਰੁਪਏ

(ਅ) ਸਿਕਉਰਟੀ ਖਪਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਉਪਰ ਡਿਟੇਲ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

Q-2. A) Calculate load of Domestic supply consumer from the following data:-

Lamp and tubes	39 No.
Fan	14 no.
Wall Socket 5 Amp	25 no.
Power socket (Single Phase)	5 no.
AC non standard	5 no.
Moter ½ BHP	2 no.

(Marks-5)

B) NRS Consumer (Petrol Pump) having load of 20KW, installed a EV (Electric Vehicle) charging Station at petrol Pump & applied for load extension of 50 KW. Comment on applicability of category, tariff & instructions regarding this.

(Marks-5)

C) Write instructions regarding Shifting/removal of electric lines/poles from the premises of Educational Institutions

(Marks-5)

D) What are the latest instructions regarding applying connection by consumer whether existing or additional load not exceeding 50KW/KVA for DS & NRS Category?

(Marks-5)

Q-2. E) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਾਟੇ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੈਟਾਗੀਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦਾ ਲੋਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ:-

ਲੈਂਪ ਅਤੇ ਟਿਊਬਾਂ	39 ਨੰ:
ਪੱਥੇ	14 ਨੰ:
ਵਾਲ ਸਾਕਟ 5 ਐਪੀਅਰ	25 ਨੰ:
ਪਾਵਰ ਸਾਕਟ (ਸਿੰਗਲ ਫੇਜ)	5 ਨੰ:
ਏ ਸੀ ਨਾਨ ਸਟੈਂਡਰਡ	5 ਨੰ:
ਮੋਟਰ ½ ਹਾਰਸਪਾਵਰ	2 ਨੰ:

ਅ) ਵਪਾਰਕ ਖਪਤਕਾਰ (ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ) ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਡ 20 ਕਿਲੋਵਾਟ ਹੈ, ਵੱਲੋਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਤੇ ਇਲਕਟ੍ਰਾਗੀਕਲ ਵੈਹੀਕਲ ਚਾਰਜਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ (Install) ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 50 ਕਿਲੋਵਾਟ ਲੋਡ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ। ਸਪਲਾਈ ਕੈਟਾਗੀਰੀ, ਟੈਰਿਫ਼ ਰੇਟ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ।

ਇ) ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਜਲੀ ਪੋਲ/ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਫਟ/ਹਟਾਊਣ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸ) ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ/ਮੌਜੂਦਾ ਘਰੇਲੂ/ਵਪਾਰਕ ਖਪਤਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ/ਲੋਡ ਵਾਧਾ (ਲੋਡ 50 KW/KVA ਤੱਕ) ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ?

Q-3 a) Write short note on power to write off surcharge. (Marks-5)

b) What tariff and instructions are applicable during 16.5.2023 to 31.3.2024 if Large supply, Medium Supply and Small Power consumer opts for use of electricity exclusively during night hours.

(Marks-10)

c) DS consumer having load of 10 kW as on 07-03-24 applied for load extension of 20 KW under VDS. Comment on this with latest instructions.

(Marks-5)

Q-3 d) ਸ਼ਰਤਾਰਜ ਨੂੰ ਰਾਈਟ ਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਵਰ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਅ) ਜੇਕਰ ਲਾਰਜ ਸਪਲਾਈ, ਮੀਡੀਅਮ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਸਮਾਲ ਪਾਵਰ ਖਪਤਕਾਰ 16.5.2023 ਤੋਂ 31.3.2024 ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕਿਹੜਾ ਟੈਰਿਫ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਦ) ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰ ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਡ ਮਿਤੀ 07-03-24 ਨੂੰ 10 ਕਿਲੋਵਾਟ ਹੈ, ਵੱਲੋਂ ਵੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 20 ਕਿਲੋਵਾਟ ਲੋਡ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ ਤਾਜਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।

Q.4 A) Discuss Availability of tariff for Bulk Supply (BS) consumers.

(Marks-10)

B) Write Short Note on recovery of defaulting amount as per section 92 of ESIM 2018

(Marks-10)

ਉ) ਬਲਕ ਸਪਲਾਈ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਅ) ਈਸ਼ਾਨਾਈਐਮ 2018 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 92 ਅਧੀਨ ਕੁਤਾਹੀ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਉਪਰ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

Q.5 During checking of premises a Domestic billed consumer found using 2.50 kw load for NRS purpose and 5.50 kw load for Domestic purpose by tempering the meter (Single Phase) by Enforcement wing, Patiala on 12.10.2023. Consumer's sanctioned load is 5.00 kw. Calculate amount of theft recoverable from consumer as per section 135 of Electricity Act. Last One year billed amount is Fixed Charges 2880, Energy Charges 18000, ED @13% =2714, IDF @5% =1044 and MT @2% =418.

(Marks-20)

Q.5 ਇਨਫੋਰਸਮੈਟ ਵਿੰਗ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 12.10.2023 ਨੂੰ ਇਕ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਵਲੋਂ 2.50 ਕਿ.ਵਾ ਲੋਡ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਤੇ 5.50 ਕਿ.ਵਾ ਲੋਡ ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੀਟਰ (ਸਿੰਗਲ ਫੇਜ) ਨੂੰ ਟੈਂਮਪਰਡ ਕਰਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਖਪਤਕਾਰ ਦਾ ਮੰਜੂਰ ਲੋਡ 5.00 ਕਿ.ਵਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ ਦੀ ਪਾਰਾ 135 ਅਧੀਨ ਖਪਤਕਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲਜਨ ਯੋਗ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕਰੋ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਜਾਰੀ ਬਿਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਕਸ ਚਾਰਜਿਜ 2880/- ਰੁਪਏ, ਅਨਰਜੀ ਚਾਰਜਿਜ 18000/- ਰੁਪਏ, ਈਡੀ 13% ਅਨੁਸਾਰ 2714/- ਰੁਪਏ, ਆਈਡੀਐਫ 5% ਅਨੁਸਾਰ 1044/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਮਟੀ 2% ਅਨੁਸਾਰ 418/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

Roll no _____

Ministrial Estanishment Session-4/2024

26/04/24 | 495M

Paper-4th

(Book Keeping & Accountancy)

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 100

Note:

- 1) Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- 2) Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page-2
- 3) Missing data, if any be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- 4) Support your answer with relevant rules/regulation.

Note: If there is any difference between English and Punjabi version then the English version will be considered as final

Q1(A) From the following particulars of Mr. Vinod, prepare bank reconciliation statement as on March 31, 2017.

1. Bank balance as per cash book ₹50,000.
2. Cheque issued but not presented for payment ₹6,000.
3. The bank had directly collected dividend of ₹8,000 and credited to bank account but was not entered in the cash book.
4. Bank charges of ₹400 were not entered in the cash book.
5. A cheques for ₹6,000 was deposited but not collected by the bank.

(10 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1(ਏ) ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:-

- 1) ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਬੈਲੈਂਸ 50000/- ਰੁਪਏ
- 2) 6000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- 3) ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਿੱਧਾ 8000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।
- 4) ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ 400/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਰਚੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- 5) 6000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। (10 ਨੰਬਰ)

Q1(B) M/s Mehra and Sons acquired a machine for ₹1,80,000 on October 01, 2016 and spent ₹ 20,000 for its installation. The firm writes-off depreciation at the rate of 10% on original cost every year. Record necessary journal entries for the year 2017 and draw up Machine Account and Depreciation Account for first three years given that:

- (i) The Book of accounts closes on March 31 every year and
- (ii) The firm charges depreciation to asset account.

(10 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1(ਬੀ) ਮੈਸ: ਮਹਿਰਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2016 ਨੂੰ 1,80,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੇ 20000/- ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਫਰਮ ਹਰ ਸਾਲ ਮੂਲ ਲਾਗਤ ਤੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਾਈਟ ਆਂਡ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2017 ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਜਨਰਲ ਅੰਟਰਿਆ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨ ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਅਕਾਊਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਇਹ ਮੰਨਕੇ:-

- 1) ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਹਰ ਸਾਲ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
- 2) ਫਰਮ ਸੰਪਤੀ ਖਾਤੇ ਉੱਪਰ ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(10 ਨੰਬਰ)

Q2(A) Trial balance of Anant Ram did not agree. It showed an excess credit of ₹15,000. He put the difference to suspense account. Subsequently the following errors were located:

- (i) Cash received from Mohit ₹4,000 was posted to Mahesh as ₹1,000
- (ii) Cheque for ₹5,800 received from Arnav in full settlement of his account of ₹6,000 was dishonoured. No entry was passed in the books on dishonour of the cheque.
- (iii) ₹ 800 received from Khanna, whose account had previously been written off as bad was credited to his account.
- (iv) Credit sales to Manav for ₹5,000 was recorded through the purchases book as ₹2,000
- (v) Purchases book undercast by ₹1,000
- (vi) Repairs on machinery ₹ 1,600 wrongly debited to Machinery account as ₹1,000
- (vii) Goods returned by Natnu ₹3,000 were taken into stock. No entry was recorded in the books

(10 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-2(ਏ) ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦਾ ਟਰਾਈਲ ਬੈਲੈਸ ਸੰਤੁਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 16000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਪਸੀ ਕਰੈਡਿਟ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਸਪੇਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਲਤੀਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

- 1) ਮੇਹਿਤ ਤੋਂ 4000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਨਕਦੀ ਮਹੋਸੂਸ ਨੂੰ 1000/- ਰੁਪਏ ਪੇਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- 2) ਅਰਨਵ ਤੋਂ ਉਸਦੇ 6000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਹਿੱਤ 5800/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਪਰੰਤੂ ਚੈਕ ਡਿਸਾਨਰ ਦੀ ਕੋਈ ਅੰਟਰੀ ਬੁਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।
- 3) ਖੰਨਾ, ਜਿਸਦਾ ਖਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ 800 ਰੁਪਏ, ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਹੋ ਗਏ।
- 4) 2000/- ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਗਾਹੀ ਮਾਨਵ ਨੂੰ 5000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਰੈਡਿਟ ਸੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- 5) 1000/- ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਅੰਡਰਕੇਸ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ।
- 6) ਮਸੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ 1600/- ਰੁਪਏ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਸੀਨਰੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 1000/- ਰੁਪਏ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- 7) ਨੱਥੂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 3000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਾਨ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪਰੰਤੂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਇੰਦਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10 ਨੰਬਰ)

Q2 (B) What are timing difference while preparing bank reconciliation statement write a detail note.
(10 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-2(ਬੀ) ਬੈਂਕ ਰੀ-ਕਨਸਾਈਲੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, timing difference ਕੀ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
(10 ਨੰਬਰ)

Q3 From the following balances prepare trading and profit and loss account and balance sheet for the year ended March 31, 2017

Account Title	Amount ₹	Account Title	Amount ₹
Opening stock	15,310	Capital	2,50,000
Purchases	82,400	Drawings	48,000
Sales	256,000	Sundry debtors	57,000
Returns (Dr.)	4,000	Sundry creditors	12,000
Returns (Cr.)	2,400	Depreciation	4,200
Factory rent	18,000	Charity	500
Custom duty	11,500	Cash balance	4,460
Coal, gas & power	6,000	Bank Balance	4,000
Wages and salary	36,600	Bank charges	180
Discount (Dr.)	7,500	Establishment expenses	3,600
Commission (Cr.)	1,200	Plant & Machinery	42,000
Bad debts	5,850	Leasehold building	1,50,000
Bad debts recovered	2,000	Sales tax collected	2,000
Apprenticeship premium	4,800	Goodwill	20,000
Production expenses	2,600	Patents	10,000
Administrative expenses	5,000	Trademark	5,000
Carriage	8,700	Loan (Cr.)	25,000
		Interest on loan	3,000

The value of closing stock on March 31, 2017 was ₹25,400

(20 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-3 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਕਾਏ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ ਲਈ ਵਪਾਰ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਖਾਤਾ ਸਿਰਲੇਖ	ਰਕਮ (ਰੁਪਏ)	ਖਾਤਾ ਸਿਰਲੇਖ	ਰਕਮ (ਰੁਪਏ)
ਉਪਨਿੰਗ ਸਟਾਕ	15,310	ਪੂੰਜੀ	2,50,000
ਖਰੀਦਦਾਰੀ	82,400	ਡਰਾਇੰਗ	48,000
ਵਿਕਰੀ	256,000	ਦੇਣਦਾਰ	57,000
ਵਾਪਸੀ (Dr.)	4,000	ਲੈਣਦਾਰ	12,000
ਵਾਪਸੀ (Cr.)	2,400	ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ	4,200
ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ	18,000	ਚੈਰਿਟੀ	500
ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ	11,500	ਨਕਦ ਬਕਾਇਆ	4,460
ਕੋਲਾ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਪਾਵਰ	6,000	ਬੈਂਕ ਬੈਲੈਂਸ	4,000
ਤਨਖਾਹਾਂ	36,600	ਬੈਂਕ ਖਰਚੇ	180
ਛੋਟ (Dr.)	7,500	ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਖਰਚੇ	3,600
ਕਮਿਸ਼ਨ (Cr.)	1,200	ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	42,000
ਬੈਡ ਡੈਬਿਟ	5,850	ਲੀਜ਼ਹੋਲਡ ਬਿਲਡਿੰਗ	1,50,000
ਮਾੜੇ ਕਰਜੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ	2,000	ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੇਲ ਟੈਕਸ	2,000
ਅਪੈਟਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ	4,800	Goodwill	20,000
ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	2,600	ਪੇਟੈਂਟ	10,000
ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚੇ	5,000	ਟਰੇਡਮਾਰਕ	5,000
ਕੈਰਿਜ਼	8,700	ਲੋਨ (Cr.)	25,000
		ਲੋਨ ਤੇ ਵਿਆਜ	3,000

31 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ closing ਸਟਾਕ ਦਾ ਮੁੱਲ 25400/- ਰੁਪਏ ਸੀ।

(20 ਨੰਬਰ)

Q4 (A) Write a short note on following

- (a) V-lookup function in excell
- (b) What is use of a web-browser. Name any 3 browser.
- (c) What are main component of a computer.
- (d) Use of filters in MS excell.

(2.5x4=10 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-4(ਏ) ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

- (ਏ) ਐਕਸਲ ਵਿੱਚ ਵੀ-ਲੁਕਅੱਪ ਫੰਕਸ਼ਨ
- (ਬੀ) ਵੈਬ ਬਰਾਉਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਵੈਬ ਬਰਾਉਜ਼ਰ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- (ਸੀ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਕੀ ਹਨ?
- (ਡੀ) ਐਮ.ਐਸ ਐਕਸੈਲ ਵਿੱਚ ਫਿਲਟਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ?

(2.5x4=10 ਨੰਬਰ)

Q4(B) (a) What is Internet? Name the four basic services provided by internet. How these services help internet users. (5 Marks)

(b) What are accrued income. Write accounting entry for recording accrued income. (5 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-4(ਬੀ) (ਏ) ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੀ ਹੈ? ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ? (5 ਨੰਬਰ)

(ਬੀ) ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਖਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਲਿਖੋ। (5 ਨੰਬਰ)

Q5(A) Write a detailed note on type of reserve

(10 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-5(ਏ) ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(10 ਨੰਬਰ)

Q5(B1) What are basic accounting concepts. (5 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-5(ਬੀ1) ਮੂਲ ਲੇਖਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਹਨ? (5 ਨੰਬਰ)

Q5(B2) Write benefit and limitation of written down value (WDV) method of depreciation. (5 Marks)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-5(ਬੀ2) ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਰਾਈਟ ਡਾਊਨ ਵੈਲਯੂ (WDV) ਵਿਧੀ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਲਿਖੋ। (5 ਨੰਬਰ)